

NATIONWIDE CHILDREN'S
When your child needs a hospital, everything matters.

Helping Hand™

Health Education for Patients and Families

Halbeegyada Hormarka Kobaca: 12 illaa 18 Bilood

Developmental Milestones: 12 to 18 Months (Somali)

Hormarka kobaca waa xirfadaha ama dhaqamada inta badan carruurtu bilaabi doonaan ama ay xifdin doonaan marka ay qaaraan dhowr sano. Carruurtu waxay halbeegyada kobaca u gaaraan qaabab badan: hadalka, waxbarashada, dhaqdhaqaaqa, iyo ciyaarista. Waxaa jira waxyaabo aad la sameyn karto cunugaaga si aad oga caawiso inuu gaaro halbeegyadaan.

Xirfadaha Garashada, Ciyaarta, iyo Hadalka

Fiiro cunugaaga si uu u muujiyo astaamahaan marka uu jiro 12- illaa 18 billood:

- Wuxuu isa saaraa baloogyada iyo walxaha wareegsan
- Wuxuu raadiyaa walxaha aad ka qariso
- Wuxuu riixaa ama soo jiidaa qalabka ilmaha ku ciyaaraan
- Wuxuu fahmaa marka lagu dhaho "Maya"
- Carruurta yaryar
- Waxay fahmaan indhahoda, sankooda, dhegahooda, iyo afka
- Waxay iskudayaan inay dhahaan erayada yaryar iyo dhawaaqyo
- Waxay isticmaalaan 8 illaa 10 eray
- Waxay sameeyaan dhaqdhaqaaq ayagoo adeegsanaayo erayada sida macsalaamo iyo "nabadgelyo"
- Waxay ku ciyaaraan qalabka ay gacanta ku hayaan, ayagoo aan afka la aadeyn inta badan
- Waxay raadiyaan walxaha fudud marka aad waydiiso sida kubada, boonbile, ama koob

Xirfadaha Dhaqdhaqaaqa

Cunugaagu wuxuu sameyn doonaa waxyaabo badan maadaama uu sii waynaanaayo. Fiiri dhaqdhaqaaqyadaan yaryar iyo waawayn:

- Wuxuu rogrogaa boggaga buugaagta
- Wuxuu isticmaalaa qalin koobiga si uu wax kugu qoro warqad
- Wuxuu u laadaa kubada horey
- Wuxuu soo qaataa walxaha marka uu lugeynaayo
- Wuxuu istaagaa 1 meel ayadoon la caawin
- Wuxuu ku istaagaa sagxada guriga asagoon waxba qabsan
- Wuu lugee ayadoon la caawin
- Wuxuu ku lugeeyaa geesaha iyo qaybta danbe ee guriga
- Wuxuu warqada ku qoraa calaamad asagoo adeegsanaaya qalin qori
- Wuxuu isku dayaa inuu ordo asagoo socodka boobsiinaya
- Wuxuu samee halxiraalaha fudud
- Wuxuu isticmaalaa suulka iyo far dhexaadka si uu walxaha kor ugu qaado

Sida Aad u Caawin Karto

Waxaad gacan ka geysan kartaa halbeega kobaca ilmahaaga:

- Haddii aad kubada la tuurto aadna la laado.
- Haddii aad la akhriso buuggaagta, kala hadasho sawirada, aadna u oggolaato inuu rogrog boggaga, uuna ku tuso waxyaabaha buugga kujira.
- Haddii aad ka caawiso inuu dhaho waxyaabaha aad dhahdo marka aad la ciyaareyso.
- Haddii aad sheegto magacyada walxaha marka aad la ciyaareyso si uu u barto waxa loo yaqaan.
- Haddii aad la sameyso 3 illaa 5 tijaabo oo ah walxaha la isku aadiyo.
- Haddii aad isticmaasho qalabka ilmaha ee ka caawinaaya cunugaaga inuu xalliyo dhibaaatooyinka, sida isasaarista walxaha, sida loo furo, loona xiro.
- Haddii aad u keento qalabka uu ku sameeyo matalaada, sida boonbilaha ilmaha ah, taraaga, iyo qalabka dhakhtarka.
- Haddii aad u oggolaato inuu cunugaagu isticmaalo boonbile, sida baloogyada kujira bokiska adag.
- Haddii aad u oggolaato cunugaagu inuu istaago ayadoon la qabaneyn.
- Haddii aad ka caawiso inuu la lugeeyo qalabka ilmaha socodka lagu baro.
- Haddii aad ka caawiso inuu sameeyo dheelitir.
 - Haddii aad ka caawiso inuu qalabka kor usoo qaato asagoo ku foorarsanaaya.
 - Haddii aad siiso shaqo fudud oo ka caawinaysa inuu socdo.

Haddii aad qabto wax su'aalo ah oo ku saabsan kobaca cunugaaga, wac dhakhtarkiisa ama dhakhtarka daryeelka siiya.